

Salut Pública Informa

Número 6

Data

30 - 06 - 05

Problema de salut

Febre del virus del Nil Occidental o del West Nile

Descripció de l'efecte sobre la salut

En els humans, el virus del Nil ocasiona una simptomatologia semblant a la de la grip i la majoria dels afectats es recuperen sense problemes. Menys de l'1% de les persones desenvolupen complicacions serioses com tremolors i meningoencefalitis. En persones immunodeprimides o d'avançada edat el procés pot complicar-se arribant a produir la mort. La taxa de mortalitat es de l'ordre del 5%.

En animals, afecta principalment a aus i equins. A les aus produeix una elevada mortalitat i, normalment, sense que es pressentint símptomes. Als equins, la malaltia produeix principalment debilitat muscular i paràlisis de les potes.

Agent causal

És una malaltia causada pel virus del Nil Occidental o *West Nile Virus* (WNV), un flavivirus que pertany taxonòmicament al serocomplexe de l' Encefalitis japonesa.

Mecanisme d'afectació

El cicle natural de la febre del virus del Nil compren principalment mosquits, que són els vectors principals, i aus. La ruta principal d'infecció de la malaltia en humans és mitjançant la picadura d'un mosquit infectat. Els mosquits s'infecten quan s'alimenten d'aus infectades amb el virus. Encara que les aus són els hostes principals la malaltia es pot propagar a d'altres vertebrats que entrin en contacte amb aquest cicle natural.

Els humans, els equins i altres mamífers normalment no arriben a nivells de virèmia suficientment elevats per transmetre la malaltia essent probablement els últims de la cadena de transmissió o hostes incidentals.

Magnitud de problema

Als anys 50 el virus va ser aïllat en humans, aus i mosquits a Egipte. Ràpidament es va veure que era un dels flavivirus més estesos amb una distribució que afectava Àfrica i Euràsia. És a les últimes dècades que ha reaparegut a zones temperades d'Europa com França o Romania. A l'any 1999 va aparèixer per primer cop al continent americà. A Estats Units fins a l'any 2002 s'han diagnosticat 4.156 casos en humans amb 284 morts.

Durant la tardor de 2000 a França es va produir un brot en cavalls amb 76 afectats i 21 morts. El virus s'ha mantingut circulant i durant l'any 2003 es van produir casos en humans i cavalls. A Espanya s'han trobat anticossos del WNV en mostres humanes i animals però en cap cas s'ha pogut aïllar el virus. A l'any 1980 es va trobar la

presència d'anticossos front al WNV o d'un altre flavivirus antigènicament relacionat a mostres humanes i animals procedents del Delta de l'Ebre però en cap cas s'ha pogut aïllar el virus.

Col·lectius vulnerables

Si bé és una malaltia lleu en adults sans i en nens i normalment la recuperació és completa, pot ser greu en persones grans. La majoria de les morts s'han descrit en persones immunodeprimides majors de 50 anys.

Tendències

Actualment l'OMS considera el WNV com un virus reemergent a Europa. Contínuament van apareixent països en els quals es detecta la malaltia en aus, cavalls, humans i d'altres vertebrats.

Mesures preventives recomanades

Encara que a Espanya no s'ha descrit cap cas en humans, és necessari fer un seguiment de la informació, posada al dia, que ofereixen diferents organismes internacionals.

Per prevenir la introducció de la malaltia es recomana establir sistemes de vigilància de la presència del virus en mosquits, en aus i cavalls, i en humans. Degut a que la transmissió de la malaltia es produeix per l'acció dels vectors sobre els vertebrats, inclosos els humans, aquesta prevenció s'afronta principalment mitjançant programes que incideixin sobre la població de mosquits

En llocs on el virus és present es recomanen principalment les següents mesures:

A nivell col·lectiu,

- reducció de planters de mosquits
- control larvari
- seguiment de les zones de risc

A nivell individual, es recomanen els mitjans de prevenció tradicionals contra els mosquits:

- protecció a les portes i les finestres per evitar que els mosquits entrin a casa
- eliminar embassaments d'aigua innecessaris que puguin esdevenir planters de mosquits
- ús de repel·lents tòpics i mosquiteres
- portar camises de màniga llarga i pantalons llargs durant les hores d'activitat dels mosquits.

Autora de l'informe: Núria Calzada